

Мікуляк К. А.

*Магістр спеціальності 072 “Фінанси,
банківська справа та страхування”,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
mikylyak_katya@mail.ua*

Науковий керівник: **Шишпанова Н. О.**

*Канд. екон. наук, асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
Nata_sha.86@mail.ru*

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Проаналізовано підходи щодо визначення сутності “фінансового контролінгу”, визначено мету та функції фінансового контролінгу як складової системи управління фінансовою діяльністю підприємства.

Ключові слова: фінансовий контролінг, фінансовий стан, функції фінансового контролінгу.

На сьогодні сформувалась об’єктивна потреба у створенні такої інформаційної системи, яка забезпечує своєчасне отримання якісних даних та їх трансформацію в корисну інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо пріоритетних напрямків фінансової діяльності підприємства, спрямованих на досягнення стратегічних та оперативних цілей. Саме такою системою і є фінансовий контролінг. Проведення фінансового контролінгу на підприємстві є необхідною умовою, що полягає у потребі постійного моніторингу максимізації результатів господарської діяльності і порівнянні їх з планом; в збільшенні вартості підприємства та забезпеченні довгострокового розвитку.

Функціонування якісної системи фінансового контролінгу є запорукою ефективності розвитку підприємства. Так, на думку О.О. Терещенка фінансовий контролінг – це спеціальна саморегулююча система методів та інструментів, яка спрямована на функціональну підтримку фінансового менеджменту підприємства і включає в себе інформаційне забезпечення, планування, координацію, контроль і внутрішній консалтинг [4, с. 15-17].

У багатьох інших наукових джерелах спостерігаються близькі уявлення, де фінансовий контролінг розглядається як організований у формі спеціальної саморегулюючої системи методів та інструментів функціональний блок фінансового менеджменту [2].

Основною метою фінансового контролінгу є забезпечення стабільного розвитку підприємства за допомогою фінансових інструментів у певному сегменті ринку, орієнтація управлінського процесу на максимізацію прибутку і вартості капіталу та мінімізацію фінансових ризиків.

Сутність та значення фінансового контролінгу виявляється через його функції. Функції фінансового контролінгу як складової системи управління підприємством проявляються у: розробці фінансової стратегії підприємства; плануванні та бюджетуванні; методологічному забезпеченні; внутрішньому консалтингу та контролі.

Залежно від виконуваних функцій і методологічної підтримки фінансовий контролінг, що здійснюється на підприємстві поділяють на стратегічний та оперативний.

Стратегічний фінансовий контролінг забезпечує виконання таких завдань: визначення стратегічних цілей та розробка фінансової стратегії підприємства; ідентифікація та формування ключових факторів успіху та забезпечення конкурентоспроможності підприємства на довгострокову перспективу; визначення меж фінансового планування, визначення цільової методології оперативного та стратегічного планування відповідно до встановлених горизонтів; впровадження ефективної дієвої системи раннього попередження та реагування з метою виявлення ризиків на ранніх етапах; управління вартістю підприємства на довгострокову перспективу для забезпечення зростання добробуту акціонерів; забезпечення поєднання оперативних завдань та довгострокових стратегічних цілей, які ставляться перед структурними підрозділами та окремими працівниками [4, с. 85].

Оперативний фінансовий контролінг включає в себе: формування та реалізацію системи обґрунтування, прийняття, виконання та контроль за

виконанням оперативних фінансових рішень для досягнення короткострокових фінансових цілей. Бюджетний контроль та система річних бюджетів є основними складовими оперативного фінансового контролінгу. На відміну від стратегічного фінансового контролінгу оперативний базується здебільшого на внутрішніх джерелах інформації, зокрема дані руху грошових коштів, рахунків прибутків і збитків [1].

В сучасних умовах фінансовий контролінг повинен зайняти значне місце в системі управління фінансовою діяльністю підприємства. На основі цього у структурі підприємства необхідно створити службу фінансового контролінгу, яка має бути в складі фінансової служби підприємства. Впровадження системи фінансового контролінгу на підприємстві надасть можливість підвищити рівень ліквідності, прибутковості, ділової активності, фінансової стійкості, ефективність використання фінансових ресурсів поліпшити оперативність та якість прийняття вірних управлінських рішень, передбачити виникнення кризових економічних ситуацій, визначити фінансові проблеми та сприяти їх усуненню.

Список використаних джерел:

1. Івахненко С. В. Фінансовий контролінг: методи та інформаційні технології / С. В. Івахненко, О. В. Мелих. – Київ : Знання, 2009. – С. 319.
2. Кравчук О. М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб / О. М. Кравчук, В. П. Лещук. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – С. 504.
3. Прокопенко О. В. Економічна суть контролінгу, його місце в системі управління підприємством / О. В. Прокопенко, Л. Б. Криворучко // Вісник СумДУ. Серія “Економіка”, 2011. – № 4. – С. 27-34.
4. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб / О. О. Терещенко. – Київ : КНЕУ, 2011. – С. 554.
5. Христенко М. Концептуальні засади фінансового контролінгу в банку / М. Христенко // Вісник КНТЕУ, 2013. – № 3. – С. 83-96.

K. Mikulyak, N. Shyshpanova. Financial controlling as a component of financial management system of the company.

Summary

The analysis of approaches to defining the essence of “financial controlling”, defines the purpose and functions of financial controlling as part of a financial management system of the company.

Keywords: financial controlling, financial position, financial controlling functions.